

Rapport
GRØNT RAMMEVERK
2019 & 2020

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	3
2.	Bypakke Bergen.....	4
3.	Rapportering	6
3.1.	Allokering av midler.....	6
3.2.	Effekt og gevinst av tiltak.....	6
4.	Referanseliste	8

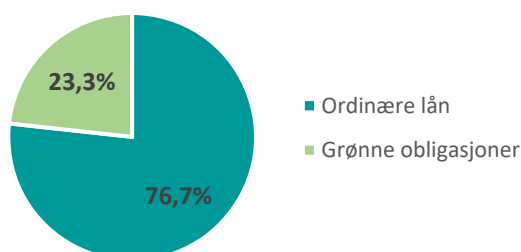

1. Innledning

Ferde er et regionalt bompengeselskap med en visjon om effektiv finansiering av fremtidens samferdsel. Flere av våre prosjekter inneholder store investeringer for utbygging av kollektivtrafikk, gang og sykkelvei. Denne type investeringer gir et positivt miljøbidrag og kvalifiserer for finansiering ved grønne obligasjoner.

Høsten 2019 var Ferde det første regionale bompengeselskapet til å etablere et rammeverk for utstedelse av grønne obligasjoner. Rammeverket er utarbeidet i henhold til «The Green Bond Principles» publisert i 2018 av The International Capital Market Association, og er gjort i samarbeid med DNB. Rammeverket er gjennomgått og vurdert av CICERO Senter for klimaforskning, som har gitt det graderingen «Dark green», som er den høyeste graderingen som kan oppnås. Ferde er i dag en av de største utstederne av grønne obligasjoner i det norske markedet med totalt utestående grønne lån på 5,3 milliarder kroner per 31.12.2020. Grønne lån utgjør 23,3% av Ferde sin totale gjeldsportefølje på 22,8 milliarder kroner.

Figur 1, Andel grønne lån per 31.12.2020:

Grønne lån reduserer ikke utslipp eller klimaavtrykket direkte, men bidrar til økt investorfokus på bærekraftige investeringer og således kapitalflyt mot prosjekter som bidrar positivt til et lavere klimaavtrykk.

Ferde ønsker å øke andelen grønn finansiering i porteføljen fremover. Dette innebærer å identifisere og kvalifisere nye prosjekter eller deler av prosjekter for grønn finansiering. Tett dialog med oppdragsgivere og lokale styringsgrupper blir viktig for sammen å identifisere og kvalifisere aktiviteter som faller innenfor vårt grønne rammeverk.

°CICERO
Dark Green

Grønt rammeverk og Second Opinion fra CICERO ligger tilgjengelig på Ferde sine hjemmesider.

2. Bypakke Bergen

Bypakke Bergen delfinansierer samferdselsprosjekter i Bergen, hovedsakelig utbygging av bybane, men også investering i gang- og sykkelvei. Bypakke Bergen er en del av Miljøløftet. Miljøløftet er et samarbeid mellom stat, fylke, kommune og bompenger og er en samlebetegnelse på byvekstavtalen for Bergensområdet og den nye bompengepakken. En kan lese mer om Miljøløftet på deres hjemmeside¹.

Bypakke Bergen har en innkrevingsperiode på 20 år frem til utgangen av 2037. Garantirammen for låneopptak er på 6,1 milliarder kroner. Bypakke Bergen er i dag det eneste av Ferde sine prosjekter som er finansiert med grønne lån.

De første grønne obligasjonslånene ble utstedt i november 2019. Ved utgangen av 2019 hadde Bypakke Bergen 2,8 milliarder kroner i grønne obligasjoner som tilfredsstillt Ferde sitt rammeverk. I 2020 er det utstedt grønne obligasjoner for ytterligere 2,5 milliarder kroner og ved utgangen av 2020 hadde Bypakke Bergen 5,3 milliarder kroner i utestående gjeld, fordelt på totalt seks grønne obligasjoner. Lån er benyttet til refinansiering og nye investeringer i grønne formål, se allokeringsoversikt i avsnitt 3.1.

Tabell 1, Utestående beløp Bypakke Bergen:

Ticker	Beskrivelse	Utestående beløp	Forfall
FERDE12 PRO ESG	Ferde AS 19/23 FRN	1 100 000 000	13.02.2023
FERDE13 PRO ESG	Ferde AS 19/25 FRN	1 100 000 000	13.05.2025
FERDE14 PRO ESG	Ferde AS 19/22 FRN	600 000 000	13.05.2022
FERDE17 PRO ESG	Ferde AS 20/23 FRN	1 100 000 000	23.11.2023
FERDE18 PRO ESG	Ferde AS 20/24 FRN	1 100 000 000	23.09.2024
FERDE19 PRO ESG	Ferde AS 20/22 FRN	300 000 000	28.11.2022
Totalt		5 300 000 000	

3. Rapportering

Lånene fra 2019 og 2020 har finansiert følgende investeringer i Bergensprogrammet som omhandler tog og/eller bane, veier tilrettelagt for lavutslippskjøretøy og/eller kollektivfelt, gangvei, sykkelvei og sykkel tunnel. Miljøløftet i Bergen har bidratt med rapporteringstall under allokering av midler samt effekt og gevinst av tiltak.

3.1. Allokering av midler

Tabell 2, Beløp investert i hver av investeringskategoriene:

Kategori	Investert før 2019	Investert 2019	Investert 2020
Bybanen BT 1-3	3 790 540 000*		
Bybanen BT 3		20 000 000	
Bybanen BT 4		659 000 000	700 000 000
Gangvei, sykkel tunnel og sykkelvei		10 660 000	30 000 000
Planlegging bybanen Bergen sentrum-Åsane		41 000 000	48 800 000
Totalt	3 790 540 000	730 660 000	778 800 000
Totalsum		5 300 000 000	

*Det er totalt investert 7,2 milliarder på bybanen BT 1-3 før 2019 hvor ca. 3,8 milliarder av midlene er allokert av Ferde. (BT = byggetrinn)

3.2. Effekt og gevinst av tiltak

Tabell 3, Bybane – Antall km.:

Kategori	Antall km ferdigstilt	Antall km under bygging	Antall km vedtatt startet opp
Bybane BT 1-3	9,8		
Bybane BT 4	2,0	9,5	
Bybane BT 5			12,8
Totalt	11,8	9,5	12,8

Tabell 4, Sykkelvei – Antall km.:

Kategori	Antall km ferdigstilt	Antall km under bygging	Antall km vedtatt startet opp
Sykkelvei BT 1-3	4,2		
Sykkelvei BT 4		8,0	
Sykkelvei BT 5			12,7
Totalt	4,2	8,0	12,7

Tabell 5, Estimert Co2 utslipp som er redusert og/eller unngått på prosjektnivå – Tonn Co2 fra vegtrafikk 2019:

År	Utslippskilde	Utslipp (tonn CO ₂ -ekvivalenter)
2019	Buss	20 971,7
2019	Personbiler	196 190,4
2019	Tunge kjøretøy	85 131,1
2019	Varebiler	41 632,1

Tall er hentet fra Miljødirektoratet sitt utslippsregnskap som viser utslipp av klimagasser i vegtrafikk i Bergen kommune (Miljødirektoratet, 2019). Tall for 2020 kommer høsten 2021.

Tabell 6, Passasjerstatistikk kollektivtrafikk for Bergensområdet:

Kategori	Antall påstigninger per år 2019	Antall påstigninger per år 2020
Bybane	18 655 000	12 425 000 ²
Buss og båt	51 149 000	32 895 000 ³
Totalt	69 804 000	45 320 000

²Nedgang på 33% fra 2019-2020 skyldes Covid-19

³Nedgang på 35% fra 2019-2020 skyldes Covid-19

Tabell 7, Endring i antall syklende 2020 sammenlignet med 2019:

Byområde	År	Endring i trafikkmengde (%)
Bergen	2020	3,6

4. Referanseliste

Ferde AS (2021). Rapporter. Hentet fra: <https://ferde.no/om-ferde/rapporter>

¹Miljøloftet. (2021). Miljøloftet. Hentet fra: <https://miljoloftet.no/>

Miljødirektoratet. (2019). Utslipp av klimagasser i kommuner. Hentet fra: <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-kommuner/?area=662&sector=4>

Statens Vegvesen. (2021). Sykkelindeks. Hentet fra: <https://www.vegvesen.no/fag/trafikk/trafikkdata/indekser/sykkelindeks>

Forkortelser:

BT = byggetrinn

PRO ESG = Professional investors – Environmental Social and Governance